Nr 110 Sibiiu, Joi 22 Septemvre (4 Octomvre) 1883. Anul XXXI

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marţia, Joia şi Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3fl.

Pentru abonamente şi inserţiuni a se adresa la
Administraţiunea tipografiei archidiecesane Sibiiu, strada Măcelarilor 47
Corespondenţele sûnt a se adresa la:
Redacţiunea „Telegrafului Român", strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refusă. — Articulii nepublicaţi nu se înapoiază.

INSERŢIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rêndul cu litere garmond — şi timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Din comitatul Caraş-Severinului.

Din comitatul locuit de 300,000 români, între cari se află o minoritate disparentă de funcţionari din naţionalităţile patriei şi vre-o câţiva cultivători de pământ şi meseriaşi, cari toţi vor astăḑi să treacă de maghiari; din comitatul, în care românii insistă mereu să-şi ridice scoale secundare din mijloacele lor proprie, ear guvernul nu vrea să-i asculte; din comitatul, în care de când s'a ales un vicecomite român de naţionalitate, pretinşii patrioţi numai au odihnă şi nu înceată cu instigaţiuni şi denunciaţiuni la guvern, ear guvernul răpit de şovinism maghiar îşi închide urechile când e vorba de principiele egalităţii şi de legile create pe basa acestui principiu şi stigmatiseazǎ ori ce nisuinţă către realisarea dreptăţii de iredentism şi de înclinări spre revoluţiune; din acest comitat, în care din causa unei imprudente apreţiări a situaţiunei a trebuit, să se schimbe tocmai acum comitele suprem, fără leac de motiv, ne pare foarte bine, când vedem, că românii nu încetează a lupta pentru adevăr şi dreptate şi pentru acestea nu se sfiesc a demasca reaua voinţă a acelora, cari pentru interese particulare seduc guvernul şi compromit fericirea cea adevărată a patriei. Ca esemplu de luptă bună, credem a nu greşi, dacă vom pune înaintea cetitorilor atitudinea cea deamnă bărbătească a dlui Brădiceanu din congregaţiunea din urmă a sus numitului comitat.

Pentru a se convinge publicul cetitoriu, că am fost în drept a da espresiune celor de mai sus, facem loc discursului rostit de dl Brădiceanu, ca respuns la apelul noului comite suprem, de a fi spriginit în activitatea sa, ca comite suprem al Caraş-Severinului.

Eată dar

Cuvêntarea

lui C. Brădiceanu la întrarea lui Carol Tabay din în scaunul de comite suprem al Comitatului Caraş Severinului.

Ilustrisime Dle Comite Suprem! Respectul, care-l datorim scaunului de Comite suprem ce-l ocupi — nu s'a slăbit prin schimbările repeţite, ce s'au făcut în scurt timp cu această demnitate, — dar în privinţa unui fapt sûntem în curat şi anume cumcă înaltul guvern sau nu voiesce a se orienta sau este rău înformat despre adevăratele relaţiuni politice-administrative din acest comitat.

Enunciaţiunile, ce s'au făcut cu ocasiunea ocupărei acestei înalte funcţiuni şi-au perdut efectul, căci abia s'au răcit călduroasele asecurări ale unuia — şi eată că nouă promisiuni umplură această sală, — nici nu s'au şters impresiunile produse prin dorul aşteptărei legate de ultima instalare şi eată că le vedem toate aruncate la o parte: alt bărbat, altă ţinută, altă direcţiune îmbrăcată în alte vorbe, ni se presentă.

„Ne cunoasce-ţi! — Pre noi, pre funcţionari, poporul, dorinţele şi interesele noastre! — aşa aţi ḑis în cuvêntul de întrare. — Concedem. *Dar şi noi vă cunoascem, Ilustrissime!* (Aşa e) Voiţi îndestulirea, buna înţelegere între diferitele naţionalităţi?!— Concedem! Dar buna înţelegere nu se comandă, nu se poate porunci, — aceasta o scii, ilustrisime întocmai ca şi noi! — Buna înţelegere numai aşa se poate ajunge, dacă ne respectăm reciproc drepturile şi toţi la olaltă stimăm legile ţărei şi stăruim la împlinirea strictă a lor. (Aşa e!)

Respectaţi poporul român, drepturile şi interesele lui în proporţiunea numărului şi valoarea lui constituţională, *aplicaţi legile ţărei* cu rigorositate şi îndestulire, bună înţelegere va venì de sine.

Toţi câţi stăm de faţă în această sală putem să tragem învăţătură bună din cel din urmă deceniu a vieţei noastre constituţionale — comitatense.

Dela 1872, de când s'au călcat legile, s'au vătămat drepturile de alegere ale poporului, de când s'a creat o majoritate, carea s'a subtras în activivitatea sa dela ori ce controlă, servindu-şi sie-şi şi nu interesului public, — nu este, nu a fost un comite suprem, care să-şi fi părăsit scaunul de voie, şi să-şi fi putut ḑice la plecare: mă duc liniscit, căci mi-am împlinit datorinţa"; sau guvernul să fi putut ḑice: „acest bărbat a creat stări sănătoase în acest comitat"; — sau poporul să fi binecuvêntat faptele sale. — (Aplause şi bravo)

Şi toţi acei comiţi supremi au dispus de o majoritate colosală în congregaţiunea comitatensă.

Şi ce a fost causa? Nimic alta, decât fapta că acea majoritate nu a fost partidă: fiind că partidele numai oameni cu principii şi oamenii populari le pot întemeia, — eară acea maioritate a fost un conglomerat de interese individuale, (Foarte bine).

Lasă-ţi poporul, să se bucure liber de bunătăţile constituţionale şi atunci se vor forma aici partide constituţionale, pre cari se va putè răḑima şi guvernul şi organul său. (Aşa e).

Aplicaţi legile esistente cu rigurositate! — dar nu faceţi pentru acest comitat, fiindcă e mai curat românesc, legi nouă ca şi acelea că: numai ce e maghiar e patriot, numai maghiarismul trebue să domnească în acest comitat — patria maghiară cere ca toţi oficianţii să fie unguri — şi altele asemenea. (Sgomot).

Aceste sûnt pretensiuni esclusivistice, sûnt născociri rătăcite, periculoase şi adênc vătămatoare pentru noi românii, cari cât de amăriţi, cât de săraci şi necăjiţi sûntem, — totuşi numai, ca români voim să trăim în această ţeară. Nu ne schimbăm naţionalitatea cu nime pe această lume până mai avem o suflare în noi. (Sgomot. Aprobări.)

Voi voiţi să desvaloraţi sentenţa de aur a marelui rege Stefan, cel sânt, că „regatul cu o limbă este slab" — *Regnum unius linguae imbecille est*, susţinênd chiar contrariul şi propagând cu putere, că toţi cetăţenii trebue să se facă unguri. (Sgomot.)

Voi voiţi să desminţiţi istoria de 1000 de ani a acestei ţări — căci o mie de ani puturăm trăì lângă olaltă, ca români şi unguri — şi oare acum să nu mai putem trăì?

Atunci, când ordele barbare, turcii, tătarii făceau brazde de sânge pe spatele noastre, până au ajuns la ţinuturile locuite de populaţiune maghiară nu aţi cerut să ne dăm în laturi, fiindcă nu sûntem unguri, — dar acum, când e vorba de bunătăţile constituţiunei, de posturi — ne strigaţi: în laturi! (Sgomot).

Aceste, domnilor, nu ne pot conduce la buna înţelegere, — judecaţi cu istoria a mână şi sûntem siguri, că mintea vă va deschide ochii orbiţi de utopii (Aşa e!) şi voi veţi vedè: „că Românii şi Ungurii sûnt chiemaţi a se înţelege ca fraţi adevăraţi: fiind esistenţa lor avisată la spriginul reciproc!" (Aşa e!)

În această, dar numai în această direcţiune, dacă veţi lucra, Ilustrisime, şi purta administraţiunea în acest comitat, vă poftim succes deplin, şi vă asigurăm, că şi noi vă vom spriginì.

Revista politică.

Sibiiu, în 21 Septemvre

Din toate raporturile ḑiarelor din capitalele monarchiei se vede, că Ungaria are să cedeze Croaţiei. Ministrul president Tisza a declarat în conferenţa deputaţilor croaţi, că insigniele cu inscripţiune în două limbi, atêrnate cu asistenţă militară, se vor delătura; cele cu inscripţiune numai

---

FOIŢA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franţozesce de E. B.)

(Urmare).

— Fiindcă avem să mergem îndată la vênat, îi ḑise el terminând, trebue să scii mai ântâiu, cu ce varietate de urşi avem de a face. După opiniunea dannemanului Boetsoi, este un bastard; dară nu este încă probat de niminea, dacă diversele soiuri se reproduc între sine. În Norvegia sûnt trei soiuri cunoscute: Bress-diur, care se nutresce cu foi şi cu earbă, e lacom la lapte şi miere: Ildgiersdiur, care mâncă carne şi Myrebiorn, care se nutresce cu furnici. Încât pentru ursul alb din mările glaţiale, o a patra familie şi mai deosebită, n'am nevoie a-ţi spune, că nu-l cunoascem.

— Dară totuşi, ḑise Cristian, eacă două pei de urs polar, cari par'că nu sûnt piesele cele mai puţin preţioase din colecţia dannemanului. A vênat el până la marea glaţială?

— Se poate, respunse maiorul. Dară, precum ţi-am spus, el are relaţii cu nordul estrem şi uneori merge două sute de miluri în sanie, în puterea ernei, ca să facă schimburi cu vênătorii, cari vin tot aşa de departe pe patinele lor sau cu renii pentru a-l întêlnì. Tocmai astăḑi el pretinde a ne duce la un bastard de urs alb şi de urs negru, după cum îi apăru părul pielei sale; dară fiind că el nu l'a văḑut decât noaptea, la lumina foarte înşelătoare a aurorei boreale, eu nu-ţi pot garanta nimic. Ursul este o fiinţă aşa de neîncreḑută, încât năravurile sale sûnt încă foarte misterioase chiar în regiunile noastre, unde se găsea acum o sută de ani în abondanţă, dară şi acuma îl găsesci foarte adeseori. Nu se scie dară, dacă ursul cu părul de culoare deschisă este un bastard sau un soiu deosebit. Unii cred, că părul alb este efectul ernei, părul pestriţ este începutul sau sfârşitul metamorfozei anuale; alţii pretind, că ursul alb este tot anul alb: dară toate câte ţi le spuiu aci, Cristiane, le ştii poate mai bine decât mine... Dta ai cetit atâtea opuri, ce eu abia după nume le cunosc.

— Tocmai pentru-că am cetit atâtea opuri, nu pot lămurì îndoelile dtale. Buffon contraḑice lui Wormsius tocmai în privinţa urşilor şi toţi eruditii îşi contraḑic unii altora în toate privinţele, ceea ce nu-i împedecă a'şi contraḑice lor înşile. În deobşte nu este vina lor: cele mai multe legi ale naturei sûnt incă enigmatice, şi dacă năravurile animalelor ce trăesc pe suprafaţa pământului sûnt încă aşa puţin sau aşa rău observate, închipuesceţi cum stăm cu secretele din interiorul pământului! Aceasta m'a făcut adineaori a'ţi spune, că fie-care om, cât de mic ar fi, poate descoperì lucruri imense; dară să revenim la urşii noştri sau mai bine să ne grăbim cu dejunul, ca să-i găsim.

— Eu nu cunosc în Svedia decât o unică greşală, scumpe amice, adecă că mânânci prea adeseori, şi şeḑi prea mult la masă. Aşi înţelege aceasta, când ḑilele ar avè două ḑeci şi patru de oare; dară văḑênd micul arc de cerc, ce soarele are să facă, până ce dispare sub orisont, eu mă întreb la ce oară voiţi să vênaţi?

— Răbdare, scumpe Cristiane! răspunse maiorul riḑênd; vênătoarea de urşi nu este lungă. O dătătură reuşită sau greşită, ori trântesci două gloanţe în capul inimicului, ori o lovitură cu ghiara te desarmă şi te trântesce la pământ. Eacă dannemanul ne anunţă, că dejunul este gata; să mergem.

Dejunul adus de oficeri era foarte comfortabil; dară Cristian văḑu că tinerele fete şi dannemanul însuşi priveau masa aceasta bună cu un fel de tristeţă devotă, şi după ce-şi făcură o cinste oferind mâncările lor ţărănesci, ei abia cutezau a le presenta. Văḑênd Cristian aceasta, el îşi făcu de datorinţă a gusta din ele şi a le lăuda, politeţă, ce puţin îl costa, căci somnul afumat şi vênatul proaspăt al dannemanului erau foarte bune, untul de ren minunat, napii fragezi şi dulci, confiturele din

croată vor remânè la locul lor, eară încât ar fi lipsă de unele nouĕ, acele vor fi fără de inscripţiune. Li se mai pune croaţilor în perspectivă curênda delăturare a comisariului regesc, denumirea banului şi a unui ministru pentru Croaţia în locul lui Bedecovici, care a demisionat şi-i sa primit demisiunea. Pacea între unguri şi croaţi ar fi aşadară restaurată, croaţii ar putè fi mulţămiţi de rodurile esceselor lor. Este întrebarea, dacă pacea va fi durabilă, dacă croaţii se vor mulţămì cu succesele aceste din urmă şi în sfêrşit, dacă ministrul president Tisza va fi tot aşa de norocos cu invoiala concesivă în afacerea croată, precum a fost cu învoiala concesivă când cu ocuparea Bosniei şi Erţegovinei.

În şedinţa casei deputaţilor din 2 Octomvre n. deputatul Németh din stânga estremă a dis: Sûntem cam de vre-o opt ḑile adunaţi aici, fără ca domnul ministru president sĕ fi aflat de lipsă a ne da un raport despre cele, ce s'au petrecut în Croaţia. Prin practica obicĭnuită de a închide sesiunile prin rescripte regesci, deputaţii sûnt privaţi de dreptul de a cere o convocare mai grabnică a casei. Acum sûntem aici şi cea dintâiu datorinţă a guvernului ar fi fost a ne raporta despre întêmplările acelea, causate parte prin politica sa pernicioasă. În loc de raport auḑim despre negoţieri pe sûb mână şi de declaraţiuni machiavelistice de a le ministrului president.

Ministrul president Tisza respunḑênd deputatului Németh, ḑice că n'a împedecat, pe nimenea a-l întreba despre afacerea croată, şi promite că în ḑiua următoare va arĕta, care sûnt părerile sale despre afacerea aceasta.

Cu toată impetuositatea deputatului Németh sûntem dispuşi a crede, că în casa deputaţilor Ungariei asupra celor petrecute în Croaţia se va trece uşor la ordinea ḑilei. Când e vorba de spriginul, ce este a se da ultramontanismului, majoritatea, totdeauna la dispositiunea guvernului, este gata a închide ochii şi a trece cu vederea. Dacă însĕ procederea aceasta va fi cea corespunḑĕtoare pentru politica monarchiei, remâne întrebare nerĕspunsă.

„Gazette diplomatique“ publicase curênd după întêlnirea lui Bismarck şi Kalnoky la Salzburg nisce descoperiri despre arangiamentele între numiţii diplomaţi. După acestea aliaţii sûnt obligaţi numai atunci a sări int'rajutoriul aliatului atacat, dacă acesta ar fi atacat de douĕ sau de mai multe puteri. Fiind însĕ atacat numai de una, aliatul neatacat remâne neutral. O grindină formală de desminţiri s'a repeḑit asupra descoperirilor Gazettei diplomatice. Cu toate acestea ḑiarul respectiv stăruesce neclintit şi suţine că descoperirile sale sûnt veritabile. Ba el mai adauge unele detaiuri, cari, de şi nu sûnt aşa de sensaţionale ca cele dintâiu, sûnt totuşi demne de înregistrat. Aşa între altele susţine, că Italia are numai rolă secundară în alianţa Austro-Germaniei şi că ministrii italiani nici nu cunosc secretul alianţiei. Mai departe ḑice, că Austro-Ungaria numai în anumite împregiurări ar fi obligată a ocupa cu 200,000 soldaţi Germania de meaḑă ḑi. „P. Ll.“ arată că cele susţinute de „Gazette diplomatique“ n'au temeiu şi pentru întărirea aserţiunei sale se provoacă la „Provincia di Brescia“, organ al fostului ministru de justiţie italian Zanardelli.

Politica republicei franceze are nenorocirea de a fi bogată în scrinteli politice Regele Spaniei Alfonzo, după cum este sciut, fiind învitat, a luat parte la manevrele trupelor germane concentrate la Homburg. Împĕratul Wilhelm, sub a cărui ochi au decurs manevrele, a distins pe regele Spaniei, făcêndu-l cap onorariu al unui regiment de ulani. Ḑiaristica francesă, îndată după ce au fost încunosciinţată despre fapta aceasta, a aflat cu cale a se îndigna şi a provoca la demonstraţiuni pe poporul frances, când va trece regele prin Francia către casă. Parisienii au şi provocat un sgomot scandalos, strigând „Jos cu ulanul“ şi alte de felul acesta. Regele a păstrat, în mijlocul mulţimei escedente, sânge rece şi a despreţuit prin ignorare purtarea copilărească a parisienilor. Ḑiarele franceze au vĕḑut mai târḑiu eroarea, în care se află francezii faţă cu regele învecinat şi au început sĕ dreagă pe cât se poate ceea ce stricase mai înainte. Cum vor tacsa în Berlin purtarea faţă cu regele spaniol, încă nu ne este cunoscut. La toată întêmplarea, fiind insulta şî la adresa Germaniei, vor lua notiţe şi în Berlin despre dênsa.

Dela Bucuresci se telegrafează că întorcêndu-se Brătianu din călĕtoria sa, la gară a fost salutat de comercianţii cei mai de frunte din capitală. Cu ocasiunea aceasta Brătianu ar fi declarat că aduce pace ţĕrei. Într'un articol de fond, intitulat „Misiunea lui Brătianu“ „N. fr. Presse“ asigură, că lui Brătianu, i-a succes a delătura neîncrederea către România şi prin aceasta a deschis României calea a conlucra la promovarea scopurilor pacinice ale alianţei austro-germane. Raportul acesta dintre România şi puterile aliate s'a stabilit, după „N, fr. Presse“, punêndu-se cestiunea Dunărei deocamdată la o parte.

Dela Galaţi se anunţă că comisiunea dunăreană europeană este convocată de comisariul german, representantul puterei presidiale actuale. Programa lucrărilor este de natură curat administrativă. În locul cunoscutului Barrère Francia a trimis în comisiune pe dl de la Vertujon.

Regele Milan al Sêrbiei a sosit în 1 Octomvre n. la Belgrad. Îndată după sosire ministeriul Pirocianaţ şi-a dat demisiunea, pe care regele a şi primit-o.

Comisiunea verificătoare din Scupştina sêrbească a declarat *invalide* şease-spreḑece alegeri, dintre cari unspreḑece, au fost ale deputaţilor din partea guvernului. Resultatul aeesta este un indigitator pentru desvoltarea fiitoare a lucrurilor şi va avè influenţă şi asupra hotăririlor regelui Milan, care după demisionarea ministeriului Pirocianaţ se află înaintea necesităţii de a lua o hotărîre definitivă.

Corespondenţe particulare

ale „Telegrafului Roman“.

Alba Iulia, Septemvre 1883. Onorată Redacţiune! Statistica ne-a arătat într'un mod evident că populaţiunea noastră merge decrescênd. Un lucru destul de dureros, ce ne privesce pre noi.

Nu-i vorbă, mulţi din causa lipselor, de cari suferim 'şi caută o altă patrie mai bună, bună oară în România. Sûnt unii, cari tot din causa acelor lipse îşi caută patria eternităţii, unde nu mai au a se lupta cu necasurile şi suferinţele, ce provin din sistemul de guvernare de astăḑi. Mai mulţi sûnt, cari îşi caută această patrie nu din causa lipselor materiali, nu din causa bĕtrânеţolor, ci din causa totalei neobservări a ighienei.

Spre ilustrare mĕ voiu servì de un cas special.

Mai ḑilele trecute mi s'a dat prilegiu a călĕtorì în şi prin comuna Cetea, comună situată la poalele muntilor apuseni lângă opidul Teuş, comună prea mare şi prea impopulată, după cum am vĕḑut faţă cu teritoriul cel mic, pe care este aşeḑată, afară de aceea situată între nisce dealuri, încât aerul trebue, că e pururea infectat din causă că curent de aer nu poate fi.

Din convorbirile avute în scurtul timp, ce l'am petrecut în această comună, am vĕḑut că aci a erupt de vre-o 3—4 sĕptĕmâni şi în anul acesta difteritisul, precum şi aceea că din choleră murit la 130—140 de persoane mai mult ca ori unde; prin comunele învĕcinate, în tot anul mor preste 60 persoane cu deosebire copii parte de difteritis, parte de alte morburi, încât nici un părinte nu-i sigur cu vieaţa acestor inocente fiinţe. Nici că e mirare de atâta mortalitate, pentru că am rĕmas uimit şi tare surprins vĕḑênd că în vălcuţa, carea curge prin comună, 'şi topesce poporul cânepa, încât a descrie mirosul aerului aceluia din comună îmi este preste putinţă. Ba îmi vine a presupune şi aceea, că şi cimiterul e prea mic şi prea plin de morminte, după cum am putut sĕ-l vĕd de pe drumul, pe carele călătoream, încât mi-a venit a crede că în urma atâtor casuri de moarte e imposibil, ca cu ocasiunea săpărei groapelor sĕ nu se mai corumpă aerul de acolo.

Sciut lucru este, că prima condiţiune ighienică e aerul, aer sĕnătos, om sĕnătos şi vice-versa. Mi se va obiecta că aşa e, aer sĕnătos, om senătos şi vice-versa, dar poate nu vor fi oameni, cari sĕ lumineze poporul în privinţa aerului.

Cine ar presupune astfel, s'ar înşela, pentrucă comuna aceasta are o frumuşică cunună de aşa numiţi bărbaţi inteligenţi, preoţi, notar, învĕţătoriu, doi aspiranţi de preoţie, unul carele se pregătesce acum, tutore comunal, de cari a bună seamă vor mai fi şi alţi.

Întreb acum pre aceşti Domni, că oare nu le cade în datorinţă, ca sĕ lumineze pe părinţi, fraţi rude şi pre ceealalţi conpoporeni ai Dlor, despre urmările cele rele ale acestui aer?

Nu vĕd, Dlor, că prin neluminarea acelora îşi strică şi Dlor însuşi, nefiind nici Dlor siguri cu viaţa acelor odrasele, ce le au mai scumpe?

Scim, că poporul nu prea ascultă şi se desvaţă anevoe de unele datini rele ereḑite dela moşi şi strămoşi, dar scim şi aceea, că avem legi şi ordinaţiuni şi unde cu buna nu se poate, acolo spre binele lor trebue aplicată legea cât mai aspru.

Am ḑis acestea nu, ca sĕ defaim, căci poate în afaceri bisericesci, scolari şi comunali vor fi la înălţimea misiunei domnilor, ci pentru a arăta purtarea greşită faţă de sănĕtatea dlor lor şi a consătenilor, neluminându-i în astfeliu de lucruri — în aceea credinţă, că aceea greşală şi-o vor şi repara, fără a lua în nume de rĕu conţinutul acestor rênduri.

Varietăţi.

* Onomastica Majestăţii Sale împĕratului şi regelui *Francisc Iosif I*, se serbează astăḑi în biserici şi în scoale cu solemnitate. Edificiile publice sûnt decorate cu flamuri.

* (Societatea de lectură „Andreiu Şaguna“) a elevilor institutului teologic-pedagogic

---

mure de Nord aromatice şi recoritoare. Cristian apreciá mai puţin laptele acru, servit drept beutură în ulcioare de cusitor. El prefera vinul, făcut din alt soiu de mure, ce cresc în abondanţă în Svedia, ce se şi mănâncă şi conservă în multe feliuri. În sfêrşit el admira la desert, plăcinta Crăciunului, făcută anume pentru oaspeţii dannemanului, ca sĕ o poată începe ei, fiind-că cea reservată familiei avea, după obiceiu, sĕ rĕmână neatinsă până în ḑiua de Epiphania. Dannemanul înfipse resolut cuţitul în efidiciul de lucs frămêntat din făină de grâu, şi făcu sĕ cadă turnişoarele construite cu multă iscusinţă de fetele sale. Aceste erau mari, negricioase, nu prea frumoase, dară bine făcute şi cochet împodobite cu pantlici şi cu aurării pe haine de pânză albă şi în părul negru împletit. Apoi ele fură învitate aşi lua partea lor din plăcintă şi aşi uda buzele în păharul părintelui lor, care-l umpluse cu bere tare. Ele rĕmaseră în picioare, închinară înainte de a bè, şi făcură un compliment de anul nou oaspeţilor lor.

Nerăbdarea, ce simţea Cristian de obiceiu la masă, când nu-i mai era foame, se schimbase într'o meditare adêncă. Consoţii sĕi erau cam sgomotoşi, şi se reţineau de vin şi de rachiu, temându-se de urmări în decursul vânătoarei. Danemanul la început reservat şi tăcut, devenì vorbitor şi arătà pentru oaspele sĕu strein o simpatie particulară; dară el, deşi cunoscea toate dialectele Nordului, chiar pe cel finnlandez şi pe cel rusesc din Archangel, puţin cunoscea limba svedică, propria sa limbă naţională. Cristian se esercita deja, cu curiositatea şi cu uşorătatea sa obicĭnuită, în priceperea limbei dalecarliane, dară el puţin înţelegea, şi mai mult prin pantomimele naratorului, istorisirile interesante de vânĕtoarele şi călĕtoriile dannemanului, provocate şi ascultate cu mare plăcere de ceilalţi meseriaşi.

Obosit de opintirile atenţiunei şi de căldura escesivă din odaie, Cristian se îndepărtà de sobă şi de masă. El privea prin fereastră la sublimul pasagiu din giurul căscioarei, clădite la marginea unui abis adênc de granit, a cărui păreţi negri, scrijeliţi de cascade mici inghetate, mergeau de adreptul în albia torentului; fênaţele naturale, inclinate deasupra abisului, erau în multe locuri aşa drept în sus, încât zăpada nu putuse resista vênturilor, şi ele îşi întindeau la soare pajiştea lor verde, lin presĕrată cu brumă şi lucitoare ca un covor de smaragde palide. Remăşiţele aceste de earbă gingaşă, biruitoare asupra brumei, contrastau cu verdeaţa inchisă şi aproape neagră a desilor braḑi gigantici, aşeḑaţi ca monumentele abisului şi toţi impodobiţi cu cristale de ghiaţă. Cei de prin adêncuri, unde se agrămădise zăpadă, erau ingropaţi încă până la jumĕtatea trupinelor şi trupinele aceste sunt uneori o sută şi sese-ḑeci de urme inalte. Ramurile lor, prea incărcate de sloiuri, atêrnau si se infundau în zâpadă, ţapene ca stâlpii din catedrale gotice. Spre orizon se ridicau în cerul ametistic vêrfurile inalte a lui Sevenberg cu piscurile lor roşatece, locuinţa ghieţei vecinice. Era pe la oarele un-spre-ḑece dimineaţa, soarele arunca deja razele sale spre adêncimile albăstrii in colorile întunecoase şi reci a le nopţii. La tot momentul, el le vedea animându-se cu lucori schimbătoare ca opalul.

Fie-care artist călĕtor a descris frumseţele peisagiului zăpădos de sub latitudinile ce sûnt, ca sĕ ḑicem aşa, teatrul sĕu de predilecţie. Pe la noi zăpada nici când n'ajunge la întreaga sa splendoare; noi, numai in unele locuri deloase şi în ḑile rare, când ea resistă soarelui, ne putem face o idee de splendoarea culorilor, cu cari se imbracă, de transparenţa umbrelor, ce obţin masele sale. Cristian era cuprins de entusiasm. Aseměnând bine aflarea relativă în căscioară (bine aflare escesivă încât pentru căldură) cu asprimea sĕrbătorească a spectacolului din afară, el incepu a cugeta la viaţa dannemanului şi a'şi inchipuì, că ar fi la sine acasă, în propria sa patrie, în propria sa familie.

Nu este nimenea între noi, care lovit de cutare situaţiune, sĕ nu fi fost adêncit în visurile acele ciudate, unde momentul de faţă ne apare în acelaşi timp duplu, adecă reflectat în spirit ca un obiect într'o oglindă. Îţi închipuesci că umbli pe

din loc şi-a ţinut şedinţa sa de constituire conform prescriselor din statute duminecă în 18/30 Septemvre sub presidiul dlui director seminarial Hania, care a deschis şedinţa cu o cuvêntare bine simţită şi foarte potrivită, accentuând importanţa, ce o are această societate pentru fiitorii preoţi şi învĕţători şi îndemnând pe membrii la activitate perseverantă pe terenul sciinţelor.

S'au ales:

Domnul Dr. Ioan Crişan, profesor seminarial de preşedinte al societăţii.

Paul Oprişa cl. de an. III de vice-pres.
George Babeş cl. de an. III de notar. I.
Ioan Cocoş cl. de an. II de notar. II.
Ioan Manta cl. de an. III controlor.
Ilie Căpuşan cl. de an. II bibliotecar.
Petru Roşca cl. de an. I casar.
Petru Şpan cl. de an III redactor al foaiei societăţii „Musa".
Ilie Tanase ped. an. I vice-bibliot.

De membrii în comitet s'au ales:

George Joandrea şi Ioan Torpan cl. de anul III.

Virgil Oniţ şi Ioan Popoviciu jun. cler. de anul II.

Iosif Gomboş şi Sergiu Median cler. de anul I.

Dimitrie Lăpădat ped. an. III şi Alecsandru Draia ped. an. II.

* (Congresul preoţilor din România). Cetim în „Resb": Atât Păr. Metropolit Primat, cât şi Păr. Metropolit al Moldovei au dat circulare, prin care interdic preoţilor, sub pedeapsă de poprire, de a lua parte la congresul de la Focşani, considerând acest pas ca un act de rĕsvrĕtire.

Circularul Metropolitului Primat dice că: „Cine nu adunăcu noi, risipesce" (sic) şi recomândă preoţilor răbdare (la Sf. Aşteaptă). Circularul mai spune şi un neadevĕr grosolan, că adică Constituţia opresce asemenea adunări (!!!), când din contră ea proclamă şi garantează libertatea într'unirilor.

Cu asemenea mijloace, Sf. Chiriarchi vor sĕ împedece pe clerul mirean d'a usa de un drept sacru şi inviolabil şi de a-şi manifesta legitimele lui cereri.

Numai cei slabi de ângeri se pot intimida astfel.

* (Principele P. Karagheorghevici) dice aceeaşi foaie, n'a fost de loc dilele acestea prin Bucureşti, cum au anunţat mai multe diare. Principele a fost la Viena şi acum se află în Italia.

* (Fiume contra limbei maghiare.) „K Közl." e necăjit pe cei, ce predică contra limbei maghiare. Lor, le place, dice diarul clujan, a se folosì de impregiurarea că limba maghiară e greu de învĕţat şi de pronunţat şi pentru ca sĕ demonstreze aceasta *ad oculos* împart pe strade faşii de hârtie de jumĕtate metru lungime şi 17 centimetri lăţime, pe care sûnt tipărite cuvinte forţate maghiare. Aşa de esemplu pe o faşie este tipărit cuvêntul: *Legmegengedethetlenebbeknek* (celor mai neîngăduitori).

* (O glumă necălită.) „Vocea Prahovei" spune, că Duminecă seara 11 spre 12 curent, plecând trenul de persoane din gara Câmpina spre Ploiesci pe calea dintre Câmpina şi Botolia nesce necunoscuţi au aruncat cu bolovani într'un vagon de clasa I. spărgênd ferestrile vagonului. În vagon se aflau ministrii Aurelian, Câmpineanu şi Cariagdi, primariul capitalei şi alte notabilităţi. Din norocire însĕ călĕtorilor nu li s'a întêmplat nici un rĕu.

* Încercările se continuă cu spargerea cataractelor Dunări. Ieri, Joi, s'au făcut încercări cu resultat bun la un loc periculos, Juz. Mĕsurătorile pentru terminarea planurilor se vor isprăvi Duminecă. Maiorul Tauer se află pe vapor şi conduce lucrările, după invenţia sa dimpreună cu inginerul Gruber, cu cartuşe de dinamit grele de o jumĕtate kilogram.

* (Podul peste Dunăre,) care se va construì la Cernavoda pentru drumul de fer va fi cel mai mare ca lucrare cu dificultăţi mai mari de esecutat în toată Europa, ear ca construcţiune metalică cel dintâi pod din toate continentele, şi va costa 25 de milioane de lei. Pentru aceasta frumoasă lucrare guvernul român a publicat concurs, la care s'au presentat şepte projecte. Aceste sûnt supuse la ministerul lucrărilor publice, esaminării unei comisiuni compuse din cei mai eminenţi tech nici străini, chemaţi de guvern, şi din românii cei mai cunoscĕtori în această materie. Sĕptĕmâna trecută Dl. Olănescu, însoţit de dnii inginer Frunză, colonel Murgescu şi alţi ingineri din ţeară şi străini, au plecat din Galaţi cu un vapor român spre a merge la Cernavoda, pentru a face studii în cestiunea aşedării podului pe Dunăre.

* (Mişcarea populaţiunei în România în 1880.) S'au născut în total în 1880 copii 171,240, contra 167,852 în 1879. În oraşe născuţii se urcă la 30,177 copii (contra 28, 383) şi în comunele rurale la 141,063, mai mult cu 1594, de cât în 1879. Morţi în oraşe şi sate au fost 163,226, mai puţin decât nascerile 8,014. Faţă cu anul anterior, mortalitatea în 1880 a fost mai mare cu 31,007. Căsătorii au fost în 1880 39, 735, contra 48, 484 în anul anterior. Decrescere prin urmare cu 6,742. Acest fapt nu ne bucură de fel, când ne gândim, că în aceeaşi proporţie, cu care descresc căsĕtoriile, sporesc concubinatele atât de defavorabile mişcărei populaţiunei şi economiei naţionale. Şi aceea ce e mai trist descrescerea căsătoriilor revine, mai întregul populaţiunei rurale, şi o prea minimă parte celei urbane; 6,588 contra 154 în oraşe. Populaţiunea rurală prin urmare e cea mai crud atinsă de acest flagel. „Curierul Financ."

* (Generalul Brialmont.) Din Bruxelles se scrie „Rom. Libere," că riguroasa mĕsură de punere în disponibilitate, luată acum douĕ luni de guvernul belgian contra d-lui general Brialmont, va înceta şi curênd talentatu-l general va fi rechiemat la postul sĕu de inspector general al geniului belgian.

* (Fortificarea Bucurescilor.) În „Resb" cetim: Fiind că la concurenţa ţinută la 1 Septemvre curent, pentru furnitura cărămidei necesare lucrărilor de fortificare, proiectată în giurul Capitalei, preţul resultat n'a fost satisfăcĕtor pentru stat, ministerul de rĕsboiu publică o nouĕ licitaţie, care va avè loc în diua de 15 Noemvre viitor, oarele 3 după amiadi, în localul ministerului de rĕsboiu, direcţiunea armelor speciale.

* (Desfrunzarea pomilor) este o operaţiune de mare folos pentru recolta pomilor, practicată de economii cei mai esperţi. Desfrunzarea pomilor roditori are loc atunci, când poamele sûnt deplin desvoltate şi aproape de a se coace. Culegerea frunzelor sĕ se facă în timp noros, cu mare grige, aşa ca codiţa sĕ nu se bântue, numai chiar frunza proprie sĕ se depărteze. De a culege de odată toate frunzele de pe pomi — strică. Avantagiele acestei operaţiuni sûnt: că poamele şi cele umbrite de mulţimea frunzelor se espun nemijlocit razelor soarelui, căpătând astfel o coloare viuă, sănĕtoasă ce le urcă preţul şi le dă gust mai plăcut. De ar procede şi economii nostrii astfel n'am fi siliţi, sĕ vedem poame fără faţă, verdi, ca şi pădureţe în piaţele noastre, vêndêndu-se cu preţuri bagatele.

* (Espediţiunea la polul nordic). Se telegrafează următoarele din Goeteborg, cu data de 20 Septembre, diarului „Neue freie Presse":

„Nordenskjöld s'a întors astădi cu vaporul „Sofia" din espediţiunea sa în Groenlanda. Totul pe vas e în bună stare. Espediţiunea a adus cu sine colecţiuni bogate zoologice, mineralogice şi botanice, şi mai ales plante înpetrite. Vaporul „Sofia" fu visitat astă-di de mii de oameni şi pe aici domnesce o mare veselie despre reuşita nouei espediţiuni a lui Nordenskjöld.

De şi espediţiunea n'a dat în Groenlanda peste un pămênt acoperit de plante, totuşi ea a adus cu sine o mulţime de observaţiuni hydrografice de pe coasta orientală a Groenlandei şi care vor produce o mare sensaţiune prin lumea sciinţifică.

„Ea afirmă că curentul de ghiaţă are acum o intindere mai mică ca mai nainte.

„Dr. Oskar Dickson, cunoscutul conducĕtor al espediţiunilor dela polul de nord svedian, dă mâne un mare prând, în onoarea espediţiunii dela polul de nord, la care vor lua parte oficerii, întreaga garnisonă, diferitele societăţi sciinţifice şi presa."

* (Soare verde), s'a aretat în unele despărţăminte ale provinciei Bombay şi Madras în Asia. Indigenii superstiţioşi fură cuprinşi de o spaimă cumplită la această vedenie, din carea 'şi prorocesc sfârşitul lumii. Astronomii atribue această coloare verde soarelui nuorilor de pucioasă, ce ies din craterii vulcanilor Javani.

Loterie.

Mercuri 3 Octomvre n. 1883.

Sibiu:	88	31	84	16	30

Bursa de Viena şi Pesta.

Din 2 Octomvre n. 1883.

	Viena	*B-pesta*
Renta de aur ung. de 6%	119.80	119.10
Renta de aur ung. de 4%	87.15	87.—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	138.—	138.—
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer oriental ung.	91.—	90.50
II emisiune de obligaţiuni de stat dela drumul de fer orient. ung.	112.—	112.—
Obligaţiuni ung. de rescumpărarea decimei de vin.	79.—	97.50
Obligaţiuni urbariale croato-slavonice.	99.—	98.50
Obligaţiun urbariale transilvane	99.—	98.—
Obligaţiuni urb. temeş. cu clausulă de sorţire	97.75	97.75
Obligaţiuni urbariale temesiane de	98.50	98.50
Obligaţiuni ung. cu clausulă de sorţire	97.75	97.75
Obligaţiuni ung. de rescumpĕrarea pămêntului	93.50	92.25
Obligaţiuni de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient. ung.	97.—	—.—
London (pe poliţa de trei luni)	119.80	119.85
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina"	—.—	100.30
Galbin	5.69	5.69
Napoleon	9.50	9.50
100 marce nemţesci	58.70	58.65

---

o cale deja umblată, că te întâlnesci cu persoane deja cunoscute dintr'altă situaţiune a vieţei şi că reîncepi în toate privinţele o scenă din trecut. Modul acesta de amăgire a memoriei devenì atât de complet la Cristian, încât îi părea că a audit deja chiar limba aceasta dalecarliană, tocmai neînţeleasă de el, şi că audind maşinalmente vorba blândă şi serioasă a dannemanului, el începu din sine însuşi a împlinì frasele sale înaintea lui şi a-le atribuì un înţeles. El de odată se sculà, ca în somnabulism, şi punênd mâna sa pe umĕrul maiorului, dise cu emoţiune estremă:

— Eu înţeleg! e foarte ciudat... dară înţeleg! Nu spunea tocmai dannemanul, că avea douĕ-spredece vaci, cari deveniseră în vara trecută aşa de sĕlbatice, încât nu le putea aduce toamna a casă? că a fost nevoit sĕ împusce una, ca sĕ nu dispară ca celelalte?

— El aşa a dis în adevĕr, rĕspunse maiorul, însĕ istoria aceasta nu datează din vara trecută. Dannemanul a dis că aceasta i s'a întêmplat acum douĕ-deci de ani.

— Tot atâta, replicà Cristian, dta vedi, că am înţeles mai toate. Cum esplici dta aceasta Osmund?

— Nu sciu, dară pe mine mĕ surprinde mai puţin decât pe dta: este resultatul necredutei dtale uşurinţe de a învĕţa toate limbile, a ţi le construì şi a ţi le esplica în gândul dtale prin analogiile cu alte limbi;

— Nu, aceasta nu s'a petrecut în mine mi-a venit ca şi o amintire.

— Şi aceasta se poate. Vei fi învĕţat în copilărie o mulţime de lucruri, ce ţi le amintesci confus. Sĕ vedem, audi ce dic tinerele fete: le înţelegi?

— Ba, dise Cristian, s'a sfârşit; fenomenul s'a sfârşit, eu nu mai înţeleg nimic.

Şi el se reîntoarse către fereastră şi se încercà a continua misterioasa destăinuire ascultând vorbele gazdelor sale; dar în zadar. Visurile confuse se risipiră, şi, fără voia sa, mintea, impresiunile reale dominau earăşi ca în deobşte asupra spiritului sĕu.

Dară el întrà îndată în alt rênd de gânduri contemplative. De astă-dată nu mai era vorba de un trecut fantastic; ci era visul unui viitor, dedus îndestul de logic din hotărîrile făcute, ce le spusese maiorului cu o oară mai înainte. El se vedea îmbrăcat ca dannemanul, cu un surtuc fără mâneci, deasupra o vestă cu mâneci lungi şi strîmte, încălţat cu ciorapi de piele galbină preste ciorapii de lână, cu pĕrul tăiat drept pe frunte, şedênd lângă soba sa caldă şi istorisind vre-unui visitător rar espediţiunile sale pe ghiaţa flotantă sau pe cataractele groasnice din Maelstrom şi pe cărările perdute din Syltfield.

În căsnicia aceasta pacĕnică, ce o privea drept recompensă oare-care a călĕtoriilor şi a lucrărilor sale, el firesce se încerca a'şi închipuì şi o consoaţă ce-l spriginea în ocupaţiile ţĕrănesci a vêrstei sale mature.

Cristian privea cu atenţie spre fetele dannemanului: ele nu erau îndestul de frumoase pentru a-i îndulcì inima la gândul de a fi bărbatul uneia din aceste creaturi bărbătesci şi aspre. El mai bucuros ar fi rĕmas holteiu, decât sĕ trăiască fără raporturi intelectuale cu consoarta vieţei sale. Fără voia sa, chipul Margaretei sbură în visul sĕu sub forma unei zeiţe blonde şi drăgălaşe îmbracate, ca o fată de munte, şi mai frumoasă cu cămeşuţă albă şi cu corsetul verde, decât cum era în rochia sa cu malacof şi în păpucii sĕi de satin; dară fantasia aceasta de toaletă nu era decât o travestie pasageră: Margareta era o figură detaşată din alt cadru; ea nu putea decât sĕ treacă suridênd prin căscioară şi sĕ dispară în sania albastră şi argintie, căptuşită cu pene de lebedă, unde lui Cristian îi era pururea oprit a se aşeda alături cu dênsa.

(Va urma)

Nr. 318. [538] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei parochii de clasa a III-a din comuna Lupu, protopresbiteratul Mercurii, aproape de Blaj, se escrie concurs cu terminul de 30 de ḑile dela prima publicare.

Emolumentele sûnt:

a) Folosinţa a 3 jugere de pământ arătoriu şi un jugĕr şi jumĕtate fênaţ, lângă care se vor mai cumpĕra alte 5 jugĕre din banii bisericii, însĕ numai în decurs de 3 ani.

b) Dela 45 de familii câte 20 de litre cucuruz sfărmit, din care a treia parte este a cantorilor.

c) Dela 45 de familii câte una ḑi de lucru, din cari a treia parte asemenea se dă cantorilor.

d) Venitele stolare regulate.

Toate acestea la olaltă dau calculate în bani un venit de 256 fl. v. a.

În fine se observă, că de present nu este casă parochială corespunḑĕtoare, dar poporul s'a obligat a o edifica după ocuparea parochiei.

Doritorii de a ocupa parochia susnumită au a'şi adresa cererile lor instruite în conformitate cu legile esistente până la terminul sus indicat oficiului protopresbiteral al tractului Mercurii în Mercurea.

Dela oficiul protopresbiteral al tractului Mercurii.

Mercurea la 25 August 1883.

Ioan Droc m. p.,
adm. prot.

Nr. 317. [539] 1—3

CONCURS.

Pentru întregirea vacantei parochii de clasa a III-a din comuna Broşteni, protopresbiteratul Mercurii, se escrie concurs cu terminul de 30 de ḑile dela prima publicare.

Emolumentele sûnt:

a) Folosirea a 11 jugĕre şi 528°□ pământ parte tĕnaţ parte pământ arătoriu.

b) Dela 50 de familii câte 20 litre cucuruz sfârmit.

c) Dela 50 familii câte o ḑi de lucru.

d) Venitele stolari regulate.

Toate venitele la olaltă dau o sumă de 313 fl. v. a.

În fine se observă, că de present nu este casă parachială, dar poporul s'a obligat a o edifica după ocuparea parochiei.

Doritorii de a ocupa parochia susnumită au a-şi adresa cererile lor instruite în conformitate cu legile esistente până la terminul susindicat oficiului protopresbiteral al tractului Mercurii în Mercurea.

Mercurea la 15 Septemvre 1883.

Dela oficiul protopresbiteral al tractului Mercurii.

În conţelegere cu comitetul parochial.

Ioan Droc m. p.,
adm. ppresc.

Nr. 190 [540] 1—3

CONCURS.

Se publică în înţelesul lăudatei ordinaţiuni consistoriale din 4 August 1883. Nr 2346. B. pentru staţiunea de capelan lângă de tot neputinciosul şi bĕtrânul Ioan Brenduşe în (Erdő sz. György) Sangiorgiul montan, parochie de a treia clasă, protopresbiteratul Mureş-Oşorheiului cu termin de 30 de ḑile dela prima publicare în „Telegraful Roman".

Emolumente:

a) Casă de locuit, grajd, şură, grădină de legumi.

b) Venitele stolari jumĕtate, care computate în bani fac 200 fl.

c) Se poftesc ca fiitorul capelan până va fi în viaţă parochul bĕtrân sĕ poarte şi oficlul de invĕţătoriu pelângă plata de 100 fl.

d) Se poftesce ca concurentele sĕ aibă ceva cunoscinţă de limba maghiară.

Concurentele instruindu-şi concursul in înţelesul legilor va avea înainte de espirarea terminului a şi'l ascerne oficiului protopresbiteratul gr. or. în Mureş-Oşorcheiu.

M. Oşorheiu, 10 Septemvre 1883.

Cu impreună înţelegerea respectivului comitet parochial:

Parteniu Trombiţaş de Betlen m. p.,
protopresbiter.

Nr. 157. [537] 1—3

CONCURS.

Pentru îndeplinirea postului vacant de protopresbiter în tractul Dobrei se publică prin aceasta concurs pe basa „statutului organic" §. 63 combinat cu §. 23 punct 5 şi a instrucţiunei votate de sinodul archidiecesan la 13/25 Aprile 1877, Numĕrul 191 §. 7.

Fiitorul protopresbiter ca atare va fi totodată şi paroch în locul central al tractului, anume în opidul Dobra: dar numai după devenirea acesteia în vacanţă fiind de present ocupată.

Emolumentele împreunate cu acest post protopresbiteral sûnt: *a)* venitele ordinari protopresbiterale, cari stau din ajutorul de stat şi din taxele, ce incurg pentru şedulele de cununie, pentru visitarea comunelor tractuale, pentru procesele divorţiale şi pentru alte speciale funcţiuni protopresbiterale, *b)* venitele ordinari ale parochiei de clasa I-iu după devenirea ei în vacanţă.

La postul acesta pot concurge bărbaţi apţi şi binemeritaţi pe terenul bisericesc şi scolar, în special aceia: cari după o pregătire cel puţin de 8 clase gimnasiale sau reale cu testimoniu de maturitate au terminat studiile teologice la vre-unul din institutele metropoliei noastre, şi au susţinut cu succes bun esamenul riguros de cualificaţiune; sau care după pregătirea indicată mai sus au terminat studiile teologice la vre un institut ortodocs afară de metropolia noastră, dar apoi au depus esamenul de cualificaţiune înaintea comisiunei esaminătoare a consistoriului archidiecesan.

Pot însĕ concurge şi fără testimoniul de cualificaţiune profesorii de teologie şi preoţii chirotoniţi înainte de întroducerea esamenelor de cualificaţiune, dacă în celelalte au cualificaţiunea prescrisă de mai sus.

În mod escepţional mai pot concurge şi fără prescrisa cualificaţiune gimnasială acei administratori protopresbiterali, cari din privire la aplicabilitatea lor, la zelul şi acurateţa manifestată în administrarea protopresbiteratului, vor avè dela consistoriul archidiecesan (plenar) specială îndreptăţire la acest concurs.

Cei ce voiesc a concurge la acest post, au a-şi aşterne suplicele de concurs la Veneratul Consistoriu archidiecesan în Sibiiu în restimp de 30 de ḑile dela prima publicare a acestui concurs în foaia „Telegraful Român" alăturând câte o tabelă de cualificaţiune, care sĕ conţină date esacte şi speciale în următoarele rubrici: numele, caracterul (rangul bisericesc) şi locuinţa concurentului, anii etăţii, (anul, luna şi ḑiua nascerei); studiele pregătitoare afară de cele teologice (anul, locul şi categoria acelora, esamen de maturitate, doctorat şi altele); studiele pregătitoare teologice (anul, locul acelora şi esamenul de cualificaţiune); serviţiile de până acum pe terenul bisericesc (timpul locul şi categoria acelora); în fine cunoscinţa limbilor şi alte reflecsinni. Datele din această tabelă sûnt de a se întărì cu documente, cari sĕ se acludă în original, precum; carte de botez, testimonii scolastice şi de maturitate, testimonii teologice şi de cualificaţiune, atestate de serviţii bisericesci şi eventualminte toate altfel de recomandări.

Dobra la 29 August 1883.

Comitetul protopresbiteral al tractului Dobrei.

Ioan Papiu m/p., pres. comit. protop. **Romul de Crainic** m/p., notar.

Nr. 304. 1883 [535] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parochii de clasa III Buru, protopresbiteratul Lupşei, în sensul înaltei resoluţiuni consistoriale din 20 Septemvre 1882 Nr. 2968 B. se escrie concurs cu terminul până în 20 Octomvre 1883 v.

Emolumentele sûnt:

a) Porţiunea canonică de 1126□° arător, 1 jug. 1433□° de cucuruz, 300□° fênaţ şi folosirea cimiteriului,

b) 46 ferdele cucuruz sfărmit,

c) 70 ḑile de lucru,

d) lemnele de foc trebuincioase şi

e) venitele stolari.

Se observă, că venitele preoţesci se vor înbunătăţi aflându'se pământuri de cumpĕrat în valoare de circa 300 fl. reparându-se şi casele parochiale.

Doritorii de a competa la acest post să şi aştearnă petiţiunile lor instruite în sensul „Statut org." şi a Reg. pentru parochii" la acest oficiu până la terminul prefipt.

Ofenbaia în 12 Septemvre 1883

Pentru comitetul par. respectiv

Ioan Danciu m. p.,
adm. prot.

Nr. 3621—1883 civ. [542] 1—3

Publicaţiune.

La rugarea vĕduvei Simo Ferencz în privinţa concesiunei comasărei generale a hotarului comunei Russu se pune termin de pertratare în faţa locului în comuna Russu pe **5 Noemvre 1883 la 10 oare înainte de mează-ḑi.** Cei interesaţi se încunoscinţează cu aceea, ca sau în persoană, sau prin împuterniciţi sĕ se presenteze la pertratare, căci absentarea unuia sau altuia se va considera ca consimţire la comasare. Rugarea pentru concesiunea comasărei stă părţilor în voie sĕ o vadă la tribunalul subscris, precum şi la primăria comunei.

Din şedinţa tribunalului reg. din Dej ţinută la 1 Septemvre 1883.

Sofalvi Lajos m. p.,
notar.

„FURNICA"

cassă de economii în Făgăraş, societate pe acţiuni.

Se aduce la cunoscinţa publică, că **„Furnica" cassă de economii în Făgăraş, societate pe acţiuni"** va începe activitatea sa cu ḑiua de 1 Octobre a. c. c. n. în sensul §. 60 al statutelor sale, cu următoarele operaţiuni:

a) primesce depuneri spre fructificare pe lângă libele;

b) acoardă credite personale pe lûngă cambii, sau pe lânga obligaţiune cu caventi;

c) acoardă împrumuturi hipotecare;

d) acoardă împrumuturi pe efecte publice.

Interesele la toate împrumuturile sûnt 8%, provisiunea $^1/_4$ %, ear la prolungaţiuni $^1/_2$ %.

Interesele la depuneri sûnt 5%, plătind societatea contribuţiunea dela interese.

Informaţiuni mai de aproape se dau în toate ḑilele în oarele de birou.

Cu această ocasiune Domnii acţionari ai societăţii sûnt provocaţi, ca în sensul §. 6. din statute sĕ binevoiască a plătì a treia rată de 20% asupra acţiunilor Dlor, adecă câte 20 florini de acţiune până cel mult în 31 Decemvre a. c. la cassa societăţii în Făgăraş, sau la „Albina" institut de credit şi de economii în Sibiiu", sau la filiala acestui institut în Braşov.

Făgăraş, 28 Septemvre 1883.

[534] 2—2 **Direcţiunea.**

Nr. 1556—1883. [532] 2—3

Publicaţiune.

La 13 Octomvre a. c. st. nou se vor esarênda pe cale de licitaţie în cancelaria comunală din **Reşinari** regalele comunei pe periodul de **3 ani** următori şi adecă: **1884, 1885** şi **1886.**

1. Eserciarea dreptului de cârciumărit în Reşinari şi comuna filială Riusadului, împărţit în 5 ferdele.
2. Otelul comunal.
3. Morile comunale şi
4. **La 14 Octomvre** sĕ dau în arêndă munţii comunali.

Aceasta se aduce la cunoscinţa publică cu aceea observare, că condiţiile de licitaţie se află spre vedere publică în cancelaria comunală până la ḑiua defiptă de esarêndare.

Reşinari la 29 Septemvre 1883.

Primăria comunală.

Nr. 3941 civ. 1883. [541] 1—3

Publicaţiune.

Pentru începerea lucrărilor premergĕtoare în causă de segregarea pădurei comunei Şasa, precum şi pentru regularea representanţei, primirea preliminariului de spese, statorirea objectului de pertractat şi presentarea inginerului operator se pune terminul de **5 Noemvre 1883** în faţa locului în comuna Şasa, despre ce prin aceasta sûnt încunosciinţaţi toţi interesaţii în afacerea aceasta.

Din şedinţa tribunalului reg. din Dej ţinută în 1 Septemvre 1883.

„ALBINA" Institut de credit şi de economii în Sibiiu.

A treia tragere la sorţi publică

a scrisurilor fonciare de 6% ale **Institutului de credit şi de economii „Albina"** a urmat în **1 Octobre 1883** în presenţa domnului notar reg. public **Friederic Gundhart** şi a doi membrii ai comitetului de supraveghiare al institutului.

S'au tras, în valoarea totală de **fl. 28,600,** următorii numeri:

à fl. 100. Nrii 11, 13, 23, 39, 40, 59, 60, 66, 78, 84, 86, 89, 106, 164, 165, 171, 179, 182, 202, 224, 235, 236, 261, 265, 266, 274, 296, 297, 301, 302, 303, 307, 308, 319, 352, 358, 362, 409, 410, 411, 412, 475, 486, 497, 507, 508, 516, 518, 524, 525, 527, 532, 554, 562, 607, 622, 646, 652, 664, 666, 670,

à fl. 500. Nrii 3, 6, 41, 53, 80, 104, 116, 149, 163, 192, 195, 222, 247.

à fl. 1000. Nrii 15, 23, 43, 91, 123, 190, 191, 218, 228, 234, 246, 264, 267, 269, 292, 317.

Cu începerea dela 1 Aprile 1884, aceste scrisuri fonciare se rescumperă la **cassa institutului în Sibiiu,** la **Filiala sa în Braşov** şi la **„Banca comercială ungară de Pesta"** în întreaga valoare nominală împreună cu interesele curente; aceleşi se rescumpĕră şi mai nainte ori-când prin esemplare, sau se pot schimba în alte scrisuri fonciare după cursul ḑilei.

Cu 1 Aprile 1884, înceată interesele lor mai departe şi cuponii de interese scăḑĕtori mai târḑiu, dacă la presentarea scrisului fonciar lipsesc, se subtrag din suma acestuia.

Din scrisurile fonciare eşite la sorţi la tragerile de mai nainte nu sau presentat încă pentru rĕscumpĕrare următoarele:

à fl. 100. Nr. 1.

Sibiiu, 1 Octobre 1883.

[542] 1—1 **Direcţiunea.**

Redactor rĕspunḑĕtor **Nicolau Cristea**

Editura şi tipariul tipografiei archidiecesane.